



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia lipca 2011 r.

**Prezydium Zarządu
Okręgu Zachodniopomorskiego
Polskiego Związku Niewidomych
w Szczecinie**

LSZ-4101-05-02/2011
P/11/166

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła w Okręgu Zachodniopomorskim Polskiego Związku Niewidomych w Szczecinie (dalej Okręg PZN) kontrolę prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji ze środków publicznych na realizację zadań zleconych w latach 2009-2011 (do 30.04.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 11 lipca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK przekazuje Prezydium Zarządu Okręgu PZN niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Okręgu PZN w kontrolowanym zakresie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. W okresie objętym kontrolą Okręg PZN, posiadający status organizacji pożytku publicznego, spełniał ustawowe wymogi uprawniające do ubiegania się o realizację zadań publicznych. Zadania, na które Okręg PZN otrzymał środki od jednostek samorządu terytorialnego i jednostek przez nie nadzorowanych (dalej jst) oraz Oddziału Zachodniopomorskiego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

(dalej PFRON) mieściły się w jego statutowej działalności². Okręg PZN dysponował odpowiednimi zasobami kadrowymi i zapleczem rzeczowym, by zapewnić prawidłową realizację dotowanych zadań.

W kontrolowanym okresie Okręg PZN nie prowadził działalności gospodarczej. Zakres zadań określonych dla odpłatnej i nieodpłatnej działalności statutowej Okręgu PZN odpowiadał sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 pkt 1, 3, 6, 7 i 27 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie³ (dalej udpp).

Okręg PZN złożył właściwemu ministrowi sprawozdania ze swojej działalności (finansowe i merytoryczne) za 2009 r. i za 2010 r. oraz zamieścił je na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (MPiPS). Sprawozdania za 2009 r. zostały zamieszczone na stronie internetowej MPiPS z naruszeniem terminu określonego w art. 23 ust. 6 udpp - dopiero 15.03.2010 r. zamiast po upływie 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego (tj. od 11.02.2010 r.), co skutkowało nieumieszczeniem Okręgu PZN w wykazie organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za 2010 r.

2. W latach 2009-2011 (do 30.04.) Okręg PZN zawarł 149 umów w sprawie powierzenia i wsparcia realizacji zadań publicznych na łączną kwotę 1.644.782,90 zł, z tego w 2009 r. na łączną kwotę 707.091,95 zł, w tym: z PFRON na kwotę 267.763,04 zł (na podstawie 3 umów) i z jst na kwotę 439.328,91 zł (na podstawie 59 umów), w 2010 r. na łączną kwotę 675.167,95 zł, w tym: z PFRON na kwotę 246.530 zł (na podstawie 2 umów) i z jst na kwotę 428.637,95 zł (na podstawie 59 umów), w 2011 r. (do 30.04.) na łączną kwotę 262.523 zł na podstawie 26 umów z jst. Oferty Okręgu PZN złożone w PFRON i jst na realizację zadań publicznych spełniały wymogi określone w art. 14 udpp. Dotowane zadania zrealizowane były w terminach wynikających z umów.

3. NIK pozytywnie ocenia wykorzystanie przez Okręg PZN dotacji ze środków publicznych. Przyznane dotacje wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem, a niewykorzystane środki zwrócone w łącznej kwocie 19.777,77 zł, z tego za 2009 r. - 18.342,07 zł (PFRON i 4 jst z realizacji 11 zadań) i za 2010 r. - 1.435,70 zł (4 jst z realizacji 4 zadań).

Okręg PZN złożył w badanym okresie sprawozdania częściowe i końcowe z realizacji zadań publicznych w terminach wynikających z zawartych z jst i PFRON umów, zgodnie ze

² określonej w Statucie Fundacji, zatwierdzonym przez 6 członków Rady Fundacji dnia 19.05.2009 r. i w KRS.

³ Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536.

wzorami określonymi odpowiednio w rozporządzeniach Ministra Pracy i Polityki Społecznej: z dnia 27 grudnia 2005 r.⁴ i z dnia 15 grudnia 2010 r.⁵ oraz w umowach zawartych z PFRON.

4. NIK negatywnie ocenia brak w Okręgu PZN dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, w szczególności określonej w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶ (zwanej dalej uor) wbrew obowiązкови ciążącemu na Zarządzie Okręgu PZN na podstawie art. 10 ust. 2 ww. ustawy. W tym zakresie Okręg PZN nie zrealizował zaleceń pokontrolnych (z 7.09.2009 r.), wydanych przez Gminę Miasto Kołobrzeg po przeprowadzeniu kontroli finansowej realizacji projektu na podstawie § 7 umowy nr WS.I.3026/1/09 z 24.04.2009 r.

Użytkowany przez Okręg PZN od kwietnia 2008 r. system finansowo-księgowy zapewnił prowadzenie wyodrębnionej ewidencji kosztów poniesionych z otrzymanych dotacji w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji gospodarczych, zgodnie z postanowieniami umów oraz art. 16 ust. 5 udpp. NIK na podstawie 46 zbadanych dowodów księgowych o wartości 117.265,88 zł (stanowiącej 29,4% kwoty dotacji przyznanej na podstawie 8 umów poddanych badaniu) stwierdziła, że dane zawarte w 7 spośród 8 zbadanych sprawozdań z realizacji zadań i wykorzystania dotacji, wynikały z ewidencji finansowo-księgowej Okręgu PZN. W 1 przypadku (dotacji udzielonej Kołu Kołobrzeg w kwocie 10.000 zł przez Gminę Miasto Kołobrzeg na podstawie umowy z 24.04.2009 r. Nr WS.I.3026/1/09), Okręg PZN nie zapewnił zgodności sprawozdania końcowego z ewidencją księgową. Stwierdzono, że dotację wykorzystano i rozliczono w 100% lecz koszty poniesione w ramach realizacji zadania w kwocie 562,07 zł nie zostały zaksięgowane na koncie służącym ewidencji środków z udzielonej dotacji. Saldo tego konta wyniosło 9.519,47 zł skutkiem nie zaksięgowania na nim kosztów w kwocie 562,07 zł i błędnym zaksięgowaniu kosztów nie ujętych w rozliczeniu dotacji w kwocie 81,54 zł. W tym zakresie sprawozdanie końcowe było niezgodne z ewidencją księgową. Ponadto nieprawidłowo rozliczono w sprawozdaniu końcowym zaangażowanie środków własnych w realizację zadania ujmując w nim koszty poniesione w okresie nie objętym umową Nr WS.I.3026/1/09 w kwocie 540,12 zł, z tytułu czynszu i abonamentu telekomunikacyjnego za styczeń i luty 2009 r.

5. Badanie dokumentacji załączonej do sprawozdań z realizacji zadań publicznych, zgromadzonej w Okręgu PZN wykazało, że do 3 sprawozdań końcowych złożonych przez 2

⁴ w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. Nr 264, poz. 2207), uchylone z dniem 18.01.2011 r.

⁵ w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. z 2011 r. Nr 6, poz. 25).

⁶ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

Koła terenowe (w Kołobrzegu z realizacji 2 projektów w 2009 r. i w Koszalinie z realizacji 1 projektu w 2010 r.), spośród 8 zbadanych, nie załączono dokumentów umożliwiających pracownikowi Okręgu PZN weryfikację prawidłowości poniesionych przez Koła terenowe wydatków dotyczących: szkoleń z zakresu rehabilitacji podstawowej dla 30 beneficjentów, przyznania dofinansowania do udziału w turnusie rehabilitacyjnym dla 4 członków Koła, przeprowadzenia 2 imprez integracyjnych, szkolenia z rehabilitacji podstawowej i spotkania integracyjnego z okazji Dnia Białej Laski, w tym potwierdzeń przekazania nagród uprawnionym osobom. W ocenie NIK Okręg PZN nie zapewnił w tych przypadkach skutecznego nadzoru nad rzetelnym udokumentowaniem przez koła terenowe wykorzystania przyznanych dotacji.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. *Ustalenie Polityki rachunkowości zgodnie z wymogami wynikającymi z przepisów prawa w związku z realizacją zadań zleconych finansowanych ze środków publicznych.*
2. *Usprawnienie nadzoru nad rozliczaniem dotacji przez koła terenowe.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Prezydium Zarządu Okręgu PZN w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Prezydium Zarządu Okręgu PZN prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.